

Makói Független Ujság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon száma 124.

Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-tér 7. szám alatt

Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk.

Makó jövő politikája.

Makó, szept. 13.

Az országos nagy politikai küzdelmek előtt felvonulnak a pártok teljes harcra készen a jelen uralom megtörésére. Forrongásban van minden s erős küzdelemre van kilátásunk.

Makó életében is nagy szerepeket fognak játszani ezek az új alakulások, melyeknek alapja nem más, mint a legalaposabb szervezkedés s minden eshetőségre való gondos felkészültség.

A „Makói Független Ujság” már egy ízben megjelentette a lapok hasábjairól azt a nagy szervező munkát, mely a makói és csanádmezei függetlenségi párt kebelében végbemen.

A makói és csanádmezei függetlenségi pártok is alaposan elkészültek a jövő küzdelemre. Mint teljesen újja szervezett párt fog harcolni a régi elvekért a régi lobogó alatt.

Amde nagyfontosságúnak tartjuk ezt a szervezkedést azért is, mert Makó városának jövő politikája is jelentékeny részét foglalja le a függetlenségi pártok programjának.

Makóváros jövő politikájának helyesebb alapokra való fektetése s gazdasági életének egészségesebb irányítása fő helyet foglal el abban a programban, melyet a függetlenségi pártok maguk elé célnak kitűzték.

A mai viszonyok között nincs Makónak polgára, aki nem örömmel fogadná azt a hirt, hogy végre Makóváros ügyei sem lesznek mostoha gyermekei a pártoknak, hanem egy erős s egészséges mozgalom indul meg Makóváros boldogságának és fejlődésének s virágzásának érdekében.

Hogy ezt minél inkább elérhesük, meg kell szerezniük nemcsak az erkölcsi, hanem a számbeli fölényt is a munkapárt felett.

A most közelgő törvényhatósági bizottsági tagválasztások alkalmából, ügyelnünk kell arra, hogy minél számosabban kerüljenek be a törvényhatósági bizottságba a függetlenségi eszmék bajnokai. Figyelemmel kell lennünk, hogy mely kerületben járunk le a megbízatások s minden egyes kerületet meg kell nyernünk a függetlenségi pártnak. Mert végeredményben Makóváros jövő politikája is függ ettől. Gondoljunk csak meg, hogy hány s hány esetben sok városi dolgot nem tudtunk keresztül vinni a törvényhatóságoknál. Ép azért, mert nem volt számbeli többségünk a törvényhatóságban.

Makó város érdeke hát, hogy nemcsak a városi képviselőtestület-

ben, hanem a törvényhatósági bizottságban is olyan többségünk legyen, mely ott is biztosítja a függetlenségi párt fölényét, mely leginkább szíven viseli Makó város jövőjét.

Makó jövő politikája az egészséges fejlődés s a legteljesebb gazdasági megerősödés, már pedig ez csak úgy lehetséges, ha a függetlenségi lobogó alatt küzdünk ezért, mint amely lobogó harcosai, eddig is buzgón szolgálták Makó város ügyét.

MI UJSÁG A POLITIKÁBAN?

A politikai ösz. — Justh Gyula nyilatkozata az Andrássy-párt-ról. — Vasárnap lesz az Andrássy-párt alakuló gyűlése. — Kik az Andrássy-párt képviselő tagjai. — Andrássy a nőknek választójogot akar adni. — Apponyi beszámolója.

Nemcsak a hulló falevelek és a lezögölni uszkáló ökönyál jelzik melankolikus emlékeztetésképpen az ösz bekövetkezését, de azok az egyre szaporább politikai megnyilatkozások is, amelyek bevezetői a küszöbön álló új politikai kampányoknak.

Most két pártvezéri nyilatkozat látott napvilágot. Az egyikben Andrássy Gyula gróf, a megalakulás előtt álló legújabb parlamenti párt vezére tiltakozik ama vád ellen, hogy a nagyvennyolcas pártból az ő táborába való átlépések az összeveszés és széjjelhuzás biztos csiráját jelentik. A másik enunciació Justh Gyulától származik és azt hisszük, nem nagy örömet szerez majd Andrássy grófnak. Azt mondja Justh Gyula.

— Kétségtelen, hogy az idők folyamán bárkinek megváltozhatik a meggyőződése, de nem történhetik ez meg a választók megkérdezése nélkül, akik egy más program alapján adták a mandátumot. Akinek tehát változik a meggyőződése, erkölcsi kötelessége, hogy lemondjon a mandátumáról és új választáson kérdezze meg szavazóit, hogy helyeslik-e elhatározását. A másik fontos és aktuális kérdése a politikának, — folytatta Justh Gyula — hogy olybá tüntetik fel nagy harcunkat, mintha mi személyes hajszát folytatnánk Tisza ellen. Ez nem igaz. Erről nincs szó, de nem is lehet, mert mi csak az ő cselekedetei ellen küzdünk. Ugy hangzik a személyes hajszával való vádaskodás, mintha a tolvaj panaszkodna, hogy ellene személyes hajszát folytat a törvény. Nem személy, hanem a rendszer

ellen folyik itt a harc és mi küzdeni fogunk utolsó lehelletünkig. És ez a küzdelem nem lesz eredménytelen, elkövetkezik az az idő, amikor Tisza bűnhődni fog mindazért, amit a törvény, jog, igazság és a nemzet ellen elkövetett. Miniket nem riaszt vissza a megfélemlítés és nem tántorit el semmi felekecsagtetés sem, mi tovább küzdünk. Ha ezt nem tennők, nem teljesítünk hivatásunkat, azt a missziót, melyet a nemzet feladatunkká tett. Ezt joggal és bizalommal várja el tőlünk az ország és hivatásunk mandátumunkat lennünk, ha nem felelünk meg ennek a bizalomnak. Áll a harc a politikai erkölcs nevében és küzdünk a nemzet létérékéért rendületlenül.

Az Andrássy-párt holnap délelőtt 11 órakor tartja meg országos alakuló gyűlését a Ferencvárosi Polgári Körben. A gyűlésen nevet adnak az új alakulásnak, Országos Alkotmánypártnak keresztelik. Andrássy Gyula gróf hosszabb beszédben fogja kifejteni a pártalakítás szükségét s előterjeszti a párt részletes programját, végül megválaszolja a párt elnökségét és tisztakarát. Andrássy Gyula grófnál ma délelőtt is többen jártak pártja vezetőiberei közül, hogy a szervezkedés s a holnapi nap tendőre nézve végleg megállapodjanak.

Az Andrássy-párt és a függetlenségi párt viszonyáról az első hivatalos megállapítás szeptember 21-én fog elhangzani Jászberényben, ahol Apponyi beszámolót tart. Ezen a beszámólón ott lesz a függetlenségi párt egész vezérkara. Jászberény piacán nagyon fontos politikai nyilatkozatok hangzanak el, tisztázni fogják a két ellenzéki párt egymáshoz való viszonyát. Hír szerint a jászberényi beszámólón ott lesznek az Andrássy-párt alvezérei is.

Az Andrássy-párt most folyó programtárgyalásainak rendkívül érdekes részleteiről értesülünk. A program egy pontja arról szól, hogy az új párt honorálni kívánja a nők szociális tevékenységét is. A programot szerint az lebeg gróf Andrássy Gyula szeme előtt, hogy a törvényhatósági és a közéletben részvételt biztosítson a nők számára.

Az Andrássy-párt névsora — bár ezt a névsort hivatalosan még titkolják — most már megállapítható. A névsorból kitűnik, hogy az új hatvanhetes pártban csaknem többségben vannak azok, akik még néhány héttel, sőt néhány nappal ezelőtt még a függetlenségi párt tagjai voltak. Az Andrássy-párt tagjai ezek:

Andrássy Gyula gróf. Andrássy Géza gróf, Andrássy Sándor gróf, Barcsay Andor, Bottlik István, Bethlen István gróf, Bolgár Fe-

renc, Darányi Ignác, Désy Zoltán, Eszterházy Móric gróf, Fráter Lőránt, Gaál Sándor, Gedeon Aladár, Ince Domokos, Kállay Ubul, Mezőssy Béls, Nehrebecky György, Pallavicini György örgróf, Rakovszky Béls, Okolicsányi Zsedényi Ede, Simonyi Semadam Sándor, Semsey László gróf, Springer Ferenc, Szereday Aladár, Szerényi József.

Várják és bizonyosra veszik Somssic Tibamér gróf és Putnoky Móric csatlakozását is, akikkel együtt huszonhét képviselő tagja lesz Andrássy Gyula gróf új pártjának.

A makói hatóságok fel-szeg intézkedései.

Ahelyett hogy leszállították volna, felemelték a husárákat. — Mikor a hatóság fél a mészárosoktól.

Mai lapunkban már részletesen beszámoltunk arról a mozgalomról, melyet a makói hatóságok indítottak a türethetlen makói huszarsora mérséklése céljából.

A legnagyobb dicséret illetné hatóságainkat, ha tényleg hozzáértéssel s helyes gazdasági érzéssel igyekezének a makói közönség érdekeit elősegíteni. Amde a tegnapi értekezlet a városházán olyan ötletszerű kérések kapkodás volt s az egybegyűlt makói husiparok olcsó diadalával végződött a mi zsebünkre.

Nézzük csak mit is csináltak tegnap. Anélkül, hogy alaposan előkészítették volna a tárgyat, egybehívták a mészárosokat s felhívták őket arra, nem lehetne-e a hus olcsóbban adni.

A makói husiparosok erre elkezdtek közismert sirásukat. Drága a marha, drága a sertés, nem fogja a hus s több ilyen közismert szótlanot olyan szépen sirtak a makói husiparosok, hogy a hus olcsóbodásának az lett a vége, hogy a hus árát habár csak fillérekkel is, de megdrágították.

Mert most már harmadrendű hus is lesz Makón a hatóság jóvoltából, eddig is Makón harmadrendű volt a hus, de ezentúl a hatóság bölcsessége folytán elsőrendű árat fognak érte fizetni.

Mert hogy a makói mészárosok mit fognak elsőrendű husnak minősíteni s mit másodrendűnek, mit harmadrendűnek, ezt a mészárosokra bízta a hatóság. Nem hogy megállapította volna, hogy elsőrendű husok a felsál, rostélyos, vesepecsenye, másodrendű husok lapocka, farlő, szegye. Harmadrendű husok tarja, lábszár és oldalas. Ehhez ugyan nem sok bölcsesség kellett volna.

Lám csak másképp csinálták azt Kecskeméten. Ott nem hallgattak sem a mézárások sirásaira, még kevésbé a hencsésükre, szépen felállították a hatósági mézárásokat s hentes-széket. Mi lett az eredmény? az, hogy a mézárások és hentesek a hatósági székre azzal feleltek, hogy sztrájkba léptek. Nem mértek húst. Ez a haragszomrád-játék tegnap aztán véget ért, mert tíz hentes kint állt már a piacon. Délután tíz órakor a többi hentes is megjelent a főkapitány előtt s kijelentették, hogy nem sztrájkolnak tovább, hanem alávetik magukat a hatóság összes intézkedésének. Lám, lám, mégis csak jó az, ha olykor a hatóság is a sarkára áll. Csak az a kár nagyon, hogy ennek az esetnek a dicsősége nem a mi hatóságunkat illeti.

Makó hatóságainak is úgy kellett volna eljárni. A hatósági husszékett ott a helyszínen, Kecskeméten tanulmányoznia kellett volna valakinek, aztán a kész tervvel hazajönni s úgy egybehívni a mézárásokat s henteseket s röviden kijelenteni előttük: vagy mérjük a húst úgy a hogyan a hatóság azt előírja, vagy pedig már vasárnap a hatóság húst méret.

Egészen más eredménye lett volna a dolognak s nem az, ami most van.

Rákossy kapitány ur már egyszer megcsinálta ezt az üdvös dolgot s mintegy 5-6 évvel ezelőtt dicséretes rendet teremtett a makói hús-piacon. Éppen úgy ahogyan azt mi most vázoltuk. Legjobb ideje, hogy újabb rendet csináljanak s ha már a hatóság megkezdte a dicséretes munkát, ne tegye magát neveltségessé, ne álljon meg félúton, hanem Makó város közönségének érdekében teremtsen rendet a hús-árutás terén.

Elviszik a makói legények elejét.

Megjöttek a makói besorozottak behívói.

Beköszöntött az őszi idő s a levelek hullásával megjöttek az elmaradhatlan behívók is a makói legények részére, akik kezdik már előkészíteni a sárgára festett katonaládáikat a hosszú utra, ahonnan 2-3 éven belül nincs visszatérés.

Nagy ákom-bákom betűk kerülnek a ládákra, hogy azt mondja: „Infanterist Stefan Kovács cveji“, mert a békés civil-névnek is kell tűnni egy pár kis esztendőre a megszokott civil gunyával egyetemben, mivelhogy katonáéknál német szó járja.

A katonai ügyosztályhoz naponta szállingóznak most a behívók, melyek október 7-8 ára szóló, nagyobb részük Actovácra, Mostárba s a görbe ország egyéb eldugott városaiba hívja a makói legényeket, akik bizonyára örömebbnek ennél a császár kenyerét Szeged városában, közel az édes otthon határához, mint lent a hegyek közt, Bosnyákországban.

A honvédségtől is megjött már a behívók nagy része s akik a sors kegyelméből ide jutottak, jobban jártak, mint császári bajtársaik, mert a honvédek Szegeden szolgálnak s nem három, hanem csak két esztendőig. A honvédség részére egyébként október 6-7-re szóló a behívások.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár szeptember 14 Vasárnap Róm; kath. Apát pk. Protestáns Apát Gör. kath. Augustus 21 Nap kől 4 óra 31 perokor, nyugászia 7 óra 40 perokor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai jelentése szerint a következő időjárás várható: Hőemelkedés és nyugaton elvélve osapadók várható: Sürögnyprognózis: enyhébb, nyugaton elvélve csapadék: Déli hőmérséklet 17 fok C.

— Justh Gyula Makón. A makói és csanádvarmegyei függetlenségi párt az ősszel bekövetkezendő politikai küzdelmekre szervezkedni akar, hogy ezekben a küzdelmekben elérhesse elé elfoglalhassa irt a vármegyében azt a pozíciót, mely a vármegye közönségének tulajdonomó részben függetlenségi érzelmű voltánál fogva méltán megilleti. E célból úgy a megyei, mint a makói párt a jövő október hónap 5-ikére Makóra együttes nagygyűlést hív össze, mely a párt ügyeinek s jövő teendőinek a megvitatása mellett az újjaalakulást is elvégezi. Mint értesülünk ezen a gyűlésen Justh Gyula is megjelenik s egyben alkalmul használja fel ekkori itt lévét arra is, hogy az országos politikáról beszámoló beszédet mondjon. Az országos függetlenségi párt nagyevű vezére ideérkezése alkalmával a makói s megye függetlenségi párt bizonyára méltó ünnepélyességgel fogja fogadni.

— Az első makói detektiv. Galambos Ignác dr. polgármester Szentpályi Géza budapesti lakost detektivnek kinevezte a makói rendőrséghez. Az új detektiv rendőrségi iskolát végzett egyén s állását legközelebb elfoglalja.

— Óriási tűzvész a megyében. Nagy tűz pusztított tegnap virradóra özv. Rosentár Ignácné Dombiratos melletti tanyáján. Boroki György és Boroki Mihály dohánykertészek vigyázatlansága folytán kigyulladt s porig hamvadt a dohánypajta, melyben az idej dohánytermés fel volt halmozva. A mentés a szeles időben teljesen lehetetlen volt. A tűz elpusztított mindent. A kár 30.000 koronára rug. Biztosítva volt. A gondatlan cseledek ellen megindult az eljárás.

— A makói rendőrség betiltotta a hal és a dinnye piaci árutását. A makói rendőrség ma igen helyes dolgot cselekedett, midőn a fenyegető kolera veszedelemre való tekintettel két igen fontos rendelkezést foganatosított. A mai nappal betiltotta a rendőrség a hal piaci árutását azon okból, hogy a magyarországi folyó vizek mind kolerafertőzöttek. Ugyancsak betiltotta a rendőrség a dinnye árutását is. Mindkét intézkedés helyénvaló s a kolera-veszedelem idején egyenesen kötelessége is a rendőrhatalóságnak.

— Nem szabad a rongyot rázni. A makói rendőrség végre erőlyesen rászól a makói szobacéokra, akik reggelenként a portörölő rongyokat ép a siető emberek nyakába rázzák. Soha sem volt jó és szép dolog a rongyot rázni, de ezáltal meg súlyos következményekkel is fog járni, mert a rendőrség ezentel a legszigorban meg fogja büntetni azokat akik nagyon rázzák a rongyot.

— Eötvös ünnepely. A makói református tanítótestület báró Eötvös József születésének 100 ik évfordulója

alkalmából, folyó hó 14-én vasárnap délelőtt fél 11 órakor az egyháztanács termében emlékünnepélyt rendez.

Az ünnepély sorrendje a következő:

1. Szózat.
2. Az ünnepély megnyitása.
3. Eötvös költemények. Szavalják az V. és VI. osztály növendékei.
4. Emlékbeszéd. Tartja: Domján Gyula reform. tanító.
5. Eötvös költemény. Szavalja: Raffai Endre reform. tanító.
6. Hymnus.
7. Az ünnepélyen az érdeklődő közönséget is szívesen látja a református tanítótestület.

— Tűz a mezőhegyesi ménésbirtokon. Tegnap nagy tűz pusztított a mezőhegyesi ménésbirtokon. A tűz ezuttal az istállóban levő lovak okozták, amelyek éktelen rugdalóást vittek veghez s eközben feldöntötték a petróleum lámpát. A tűz gyorsan terjedt s még jó szerencse, hogy a lovakat ki lehetett szabadítani, de az istálló teljesen elpusztult. Az istállóba bennégett egyébként 50 csirke és 10 tyúk. A kár 6600 korona. Biztosítva volt.

— Hogy vallatnak a mezőkövácsházai rendőrök. Rossz sorsa a mezőkövácsházai rendőrök kezei közé jutatta Burai Ferenc cigányzenészt. A szegény cigány berugott valamelyik korcsmában s a községi rendőrök Kovács Mihály és Raffai József bekisérték a község házára. Ott megkezdtek a hivatalos eljárást olyanformán, hogy a szegényt minden komolyabb ok nélkül verésre verték. A megkínzott cigány csak másnap reggel menekült Raffai és társa maffiájától, mikor is a csendőrségre sietett s feljelentette az erőlyes tapintatu rendőröket, akiket hivatalos hatalommal való visszaélés miatt perbe fogtak.

— Mig az anyuk ültöködött, felgyujtották a házat. Sárközi Györgyné nagybányai asszony valahová készülődött. Bement a tiszta szobába ültöködéshez. Mig az asszony a szobában ültöködött két kis lánnya kazal tövében gyufával játszott s mire az anyuk kész lett az ültöködéssel, ők is elkészültek kártyony játékkal, mert midőn az anya kilépett az ajtón az egész tanya lángban állott. Mentésről szó sem lehetett, mert nagy szél volt. Így aztán elpusztult a tanya. A kár több mint 3000 koronára rug mely biztosítás révén csak részben térül meg.

— Ahol egy lopott ló 8 korona. Kellemtlen meglepetésre ébredt tegnap reggel Gazsi Sándor csanádpalotai lakos. Az éjszaka folyamán ellopták egyetlen paripáját, ami megért jó negyven koronát. A szegény pára egyetlen vagyona volt Gazsinak. Sietett is a csendőrségre s elpanaszolta nagy kárát. A csendőrség hamarosan kinyomozta a lólovajt Fehér Mihály ugyancsak cspanolai lakos személyében. Amde a lovat nem találták meg nála, mert azt már eladta Fehér Józsefnek 8 mondva nyolc koronáért. Mindenki elképzelheti, hogy néz ki az a ló, melyért nem akarnak többet adni nyolc koronánál. Mindazonáltal szigorú vizsgálat indult úgy a lólovó Fehér, mint az orgazda Fehér ellen. A nyolc koronás gebe pedig vissza került jászola elé.

— Makói dohánycsempészek munkában. A nagylaki határban egy kis jó dohányért jártanak öt makói csempészek. Már már biztonságban érezték magukat az illatos dohánynyal, midőn egyszerre fel-

bukkantak a fináncok s leleplezték a makói társaságot Baranyi Sámuelnál 21 kiló, Baranyi Ferencnél 10 kiló, Baranyi Mihálynál 17 kiló, Raffay Józsefnél 19 kiló, és Kolompár Józsefnél 18 kiló dohányt találtak a fináncok. A dohánycsempészek ellen megindították a jövedéki kihágási eljárást.

— Felgyujtotta apja istállóját. Varga Mihály csanádpalotai legény alyja istállójában rakosgatott, közben pedig erőlyen pipált. Így történt aztán, hogy egy eldobott s még égő gyufaszálról tüzet fogott a szalma s csakhamar elpusztult az istálló. Az istállóról pedig bekapott a tűz a háztetőbe s rövid idő alatt a ház is elpusztult. A gondatlan legény ellen eljárást indítottak.

— Regruta bál. A makói besorozott iparos ifjuság, 1913, szeptember hó 21-én Kolompár Béla zenekarának közreműködésével táncmulatságot rendeznek. A rendezőség nagyban serénykedik, hogy a mulatság úgy erkölcsileg mint anyagilag jól sikerüljön.

— Harmadik osztály a szegedi-budapesti gyorsvonaton. A makói közönség régi óhajának teljesedésétől adunk hírt olvasóinknak. A makói kereskedők egylete az O M K E csanádi körzete, makói, ugyszintén a szegedi, temesvári kereskedelmi és iparkamarák, továbbá Kecskemét város feliratára a kereskedelemügyi miniszter mégis csak úgy határozott, hogy a budapesti orsovai vonalon is életbe léptetik a gyorsvonatokat a harmadik kocsiosztályt. A kereskedőkre és közönségre egyaránt fontos újítás az októberi menetrendbe már be lesz illesztve.

— Orvosi szolgálat vasárnap. Vasárnap délután 3 óratól hatfő reggelig asürgős betegokt Dr. Bauer Imre és Dr. Hubert Ferenc látják el. Sürgős esetben tehát hozzájuk forduljon a közönség. Vasárnap d. u. 3 óráig azonban valamennyi orvos rendel.

— Istenisztelet a reformátusoknál. Belvároson d. e. 9 és d. u. 2 órakor ifj. Nagy Károly lelkész. Ujvároson d. e. 9 órakor Derczy Imre lelkész d. u. 2 órakor Berecky László tanyai hitoktató lelkész prédikál.

— Mulatság. A makói besorozott ifjuság 1913. szeptember hó 14-én a „Korona“-szálló emeleti termében Kolompár Béla zenekarának közreműködésével a behívott póttartalékosok családjainak segélyezésére táncvigalmat rendeznek, amelyre lázasan folynak az előkészületek és amint az előjelekből látszik, minden tekintetben kitünően fog sikerülni. Jegyek már kaphatók a rendezőség tagjainál és a főtéri üzletekben.

— Anyakönyvi hírek. Házasságra jelentkeztek: Osala András Horvath Juliánnával. Baranyi Márton Fekete Rozáliával. Házasságot kötöttek: Derczy Imre Borbás Máriával. Erdői Sándor Molnár Juliánnával. Elhaltak: Veres Imre 61 éves, Baksa Erzsébet 4 hónapos korában.

— Csak egy anya tudja mennyi gondot okoz egy gyermek táplálása, amikor a legeslegjobb táplálószer az anyatej hiányzik vagy kevés. Milyen sokszor gyötördik az anya amiatt, hogy nem tud mit adni gyermekének. Am ezért a gondos anya nem bocsátkozik kísérletezésekbe, hanem csakis kipróbált megbízható tápszerhez folyamodik, s ez nem lehet más, csak a Nestlé gyermekliszt, amely már pár nap múltán erőzteti kitünő hatását. Egy igen tanulságos könyv jelent meg a Nestlé-liszt használatáról és úgy ezt a könyvet valamint egy próbadoz Nestlé-lisztet ingyen és bérmentve küld a Nestlé cég. Wien, I., Biberstrasse.

Sürgős figyelmeztetés!

Ha Matszer, piperezszappan, kozmetikai, arc- és kézmosási, háztartási, hajápolási és általában mindenféle a kozmetikába vágó olkkelt a legjobbat a legjobbat a legolcsóbban a legolcsóbbnál akarja beszerezni, egy kérés a harmadik kiadásban most megjelent „ILLATSZER ÉS HÁZTARTÁSI ÉRTESÍTŐNKET” melyet ingyen és bérmentve küld:

HEZ illatszer- és háztartási olkkok szaküzlete nagyban és kicsinyben Budapest, VIII., Losonci-utca 13/hz.

POÓR ENDRE

gyógyszerésznél kapható Makón

VILMA-CRÉM

gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer, szeplő, málfolt, arc- és kézvörösség és mindenféle bőrtisztatlanság ellen.

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajfijító szer.

Árak: Vilma krém 1 korona, Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajfijító 1 kor. Ezen piperezszerek több kiállításán ér-mekkel lettek kiállítva.

Szőlő és alma eladás.

Makó város tulajdonát képező volt kasznárak udvarán minden nap frissen szedett saját termésű cseme-geszőlő és fajalma a legolcsóbb napi árban kapható nagyban és kicsinyben. Tisztelettel Török Pál.

Eladó föld. Szentlőrincen, az indó'áz dőlőjében 1 napos szőlőföld szabadkéz-ből örökáron eladó. Tudakozódni lehet Sarkadi Sándornál Kigyó-utca 37. szám.

Eladó nagy birtok.

Nagyvárad mellett, telekkönyvi-leg már parcellázott, körülbelül **1500** holdas kitünő minőségű fekete szántóföld igen kedvező vételáron, esetleg igen olcsó kamatos törlesztés mellett azonnal eladó. Venni szám-dekőzők nálam jelentkezzenek:
Baróti Endre
ref. tanító, Szikszay-utca 4. sz.

OLLA gummi asztali oljárás szerint készíthető és legényüljog vétele van. O. K. I. K. 25.420 és 35.789.

"OLLA" bebizonyított legjobb higiénikus **GUMMI-különlegesség** Teljes jótállás. Mindenütt kapható. Árjegyzék ingyen. OLLA gummi gyárától Wien II. Praterstrasse 37.

Kapható: Bauer-Zeitl, Sander-Zeitl, mond. Ember-Josef Gyógyszerár-ban és Papp-Gyula drogeriájában.

Kedvelt minőségek: 1203. sz. tuatja 6 korona, 1204. sz. superfinom tuatja 8 korona.

"OLLA" GUMMIT több mint 2000 orvos mint a legmegbiz-hatóbbat ajánlja. A kirakatokban ki-függesztett OLLA rec-lambláncok az elő-Árusító helyeket jelzik. Ára 4, 6 és 8 K. Kucsaljárt.

Kapható: Bauer-Zeitl, Sander-Zeitl, mond. Ember-Josef Gyógyszerár-ban és Papp-Gyula drogeriájában.

Tyukszem,

bőrkeményedés, szemölcs 48 óra alatt eltűnik a CANNABIN használata után. Üvege 1 kor., postadíjjal 1:40 kor. Három üveg bérmentve 3 kor.

Excelsior

hintőpor 48 óra alatt elmulasztja a kéz-láb- és hónaljizzadást. 1 doboz 1 kor., postadíjjal 1:40 kor., 3 doboz 3 kor.

NIZLALÁSRÁ LEGALKALMASABB 40% phosphatsavat tartalmazó

Takarmanymész,

mellyel a disznóknál nagyon könnyen 300 kiló hizlalási súly érhető el. Al-kalmazható azonfelül baromfi, borjúk, juhok, marhák ökrök és lovaknál. 4¹/₄ kiló ára, mely hónapokig elég 5 kor., 80 fillér utánvétellel bérmentve.

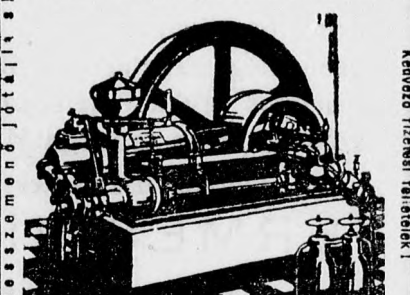
Kapható mindenütt.

A hol nem lenne raktáron, megren-delhető utánvétellel, vagy a pénz elő-zetes beküldése mellett a készítőnél: Dr. Fiesch E. „Korona” gyógyszer-tára Győr 99.

Vendéglő 7 éves, a Fő utcán házzal vagy anélkül eladó vagy kiadó.

Szép kerttel, biliárd, tekepálya, villanyvilágítás, teljes berendezé-sel, joggal. Azonnai átvételre kevés pénzzel, biztos megélhetést nyújt bárkinek. Cim a kiadóhivatalban.

Elismert legjobb motorok!

Készítők: Füzessy, Tóth, Fényes

Eredeti KÖRTING DIESELMOTOROK álló- és fekvő rendszer

Szivógáz és benzinmotorok. Benzin és nyersolajos cséplő-garnitúrák, magánjáróval is. Meglepi újdonság! Meglepi újdonság!

Nyersolajmotorok gyújtófej, vízbefecskendezés és kompresszor nélkül.

Gellért Ignác és Tsa mérnöki iroda

Budapest, V., Koháry-utca 4. Saját érdekében kérjen ajánlatot!

Valódi tükörcél-ekék fóraktára:
Glück Samu cégnél MAKÓN.

Skopál Ödön

üveg- és porcellánkereskedő Makó, Fötér (Bóhm ház.)

Megérkeztek a legújabb villamos csillárok, asztali-, fali-, függő petróleumlámpák, étkező-, kávé- és teáskészletek, mosdókészletek, alpaca- és diszműruk, valamint egyéb itt fel nem sorolt áruk, melyeket elismert olcsó áron árusítok. Lakodalmi ajándékok eddig nem létezett választékában olcsón. Saját érdekében áll mindenkinek, hogy olcsó áruimról o o o meggyőződést szerezzen. o o o

Czipész üzlet megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy Makón a Kossuth szoborral szemben a Pollák-féle házban o-o o-o a mai kor igényeinek megfelelő o-o o-o

czipész üzletet nyitottam.

Raktáron tartok férfi, női és gyermekczipőket a legjobb és leg-szebb kivitelben, ugyszintén megrendeléseket a legegyszerűbből a legdivatosabb kivitelig készítek és a legmesszebbmenő igé-nyeket is kielégítem, fájós lábakra biztos sikerrel kényelmes czi-pőket készítek a legolcsóbb árak mellett. Törekvésem oda irá-nyul, hogy a tisztelt vevőközönséget a legjobban és a legolcsó-ban kiszolgáljam. A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, maradtam tisztelettel
NAGY ELEK czipész mester.

Menyasszonyi bútorok

olcsó és jó kivitelben kaphatók

ALEXI JÓZSEF

asztalos üzletében (régi sörház), Teitsch Adolf-gözmalmával szemben.

MEGRENDELÉSEKET a legújabb minták után készítik.

Elvállalok ÉPÜLET, PORTÁL- ÉS BOLTBERENDEZÉSEKET a legátányosabb árak mellett. Jó kivitel és pontos kiszolgálás.

Tisztelettel
Alexi József épület és bútor asztalos.

Üveges és nyitott kocsik fehér és fekete, megfelelő behuzatokkal és minden-nemű ravatalozás díjtalanul.

Folyton a legújabb újdonságok!

Tévedések kikerülése végett kérem a t. közönséget, hogy a saját érdekében is oimemre fi-gyelni sziveskedjék és cégem jó hírnevét szemelőtt tartva, gyászszetek alkalmával bevásár-lás végett közvetlen hozzám fordulni.

Ma már nem szükség bizonyíta-ni, köztudomásu dolog, hogy a **legszebb kiszolgálást adja a legnagyobb megalégedésre özv. GYURIK LAJOS-né „Órangyal”** díszszetkezői vállalata

MAKO, Kenyérpiac, (Tökey-féle házban).

Legmegbizhatóbb pontos és szolid kiszolgálás. Csanádmegye, va-lamint Makó vá-ros legrégebbi eredetű, a mai modern kor követelményeinek megfelelően teljesen újonnan be-rendezett és új árukkal beállított elsőrangú díszszetkezői vállalata. — Rendez temetéseket a legegyszerűbbtől a legdíszesebb pompadíszszetkezői utólérhetetlen díszszel és olcsó árakon. — Előforduló gyászszetekben kérem a t. közönség nagyrabecsült pártfogását.

Kiváló tisztelettel **ÖZV. GYURIK LAJOS-né.**

CZIGANYPRIMAS

caere ingyen! - Kérjen nagy fénykeses ártogyzéket

„Király Ernő mulat“

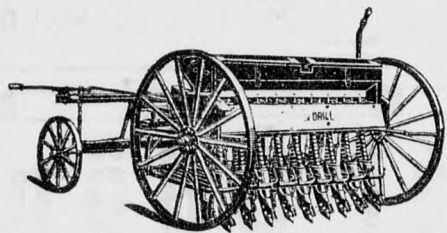
ez a címe a legújabb rendkívül sikerült humoros dupla gramofon hanglemezeknek, azonkívül „Sokszor úgy szeretnék sirni“, „Futóbolond“, „Temetés volt a faluban“ stb. Darabja 2.50 fillér. E hanglemezek eredeti felvételben kizárólag egyedül 0-0 0-0 csakis 0-0 0-0

Wagner „HANGSZER-KIRÁLY-nál“

kaphatók. - Budapest, József-körút 15 a. Alig használt nagy dupla hanglemezek óriási választékban darabja csak 60 fill. Legolcsóbban javít! - Lemez

Olvas! Finvelem a Wagner névre és 15. házszámra

Egy és több vasu valódi TÜKÖR ACÉL EKÉK,
A világ legtökéletesebb mütrágya sorvetőgépe,
Merítés és hengeres szerkezetű vetőgépek,

Eredeti Kalmár
rosták és konkolyozó gépek,

Táresás, fogas és
láncos boronák,

Vas- és falábbal hajtós MORZSOLÓK,
Ujonnan hitelesített mérlegek és súlyok,
Legújabb rendszerű szecska- és répavágók,
Vizmentes ponyvák és kender zsákok,

Kocsira szerelt motoros fűrész.

Legolcsóbban és kedvező fizetési feltételek mellett beszerezhető **GLÜCK SAMU** cégnél Makó.

A Magyar Királyi államvasutak gépgyárában készült legújabb két hengeres 14 légkörös magánjáró gőzgépekről, szivógáz, nyersolaj és benzin motorokról, legújabb golyós csapágyas cséplőkről legelőnyösebb ajánlattal szolgál **GLÜCK SAMU** kerületi képviselő.

ÉRTESÍTÉS! Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy külföldi utamról visszatérve újból b. rendelkezésükre állók. Állandóan mesés újdonságokat, a legújabb sport és angol kalapokat, lakk sapkákat stb. raktáron tartok, ugyszintén eredeti párisi és bécsi modellek a legolcsóbb választékban kaphatók. **Átalakítások a legújabb divatformákra jutányos árban készülnek.** A n. é. közönség b. párfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel **WEISZMANN MALVIN.**

ÜZLET ÁTHELYEZÉS.

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy

szabó üzletünket

a Makói Takarékpénztár épületéből a zöldpiacra (Endrei Márton üzlete mellé) helyeztük át hol raktáron tartunk bel- és külföldi szöveteket nagy választékban, **SAJÁT KESZITÉSŰ** kész férfi és gyermekruhákat. Külön mértékosztály magyar és német szabóságra.

Vevőinket szolid és pontos kiszolgálásról biztositjuk. Teljes tisztelettel

Faludy Imréné és társa
férfi szabó.

ÉRTESÍTÉS.

Teljes tisztelettel értesitem Makó város és vidéke közönségét, hogy

Tamás Mihály

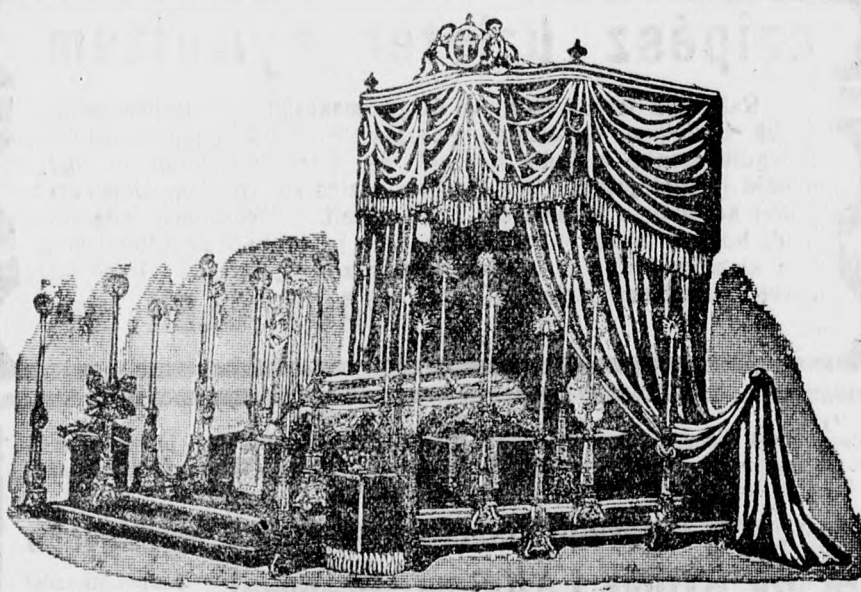
úr kézmű- és divatáru üzletét átvettem, illetve **MEGVETTEM.**

Tekintetbe véve, hogy az átvételnél sikerült a raktárt olcsón megszerezni, elhatároztam, hogy mielőtt az új és divatos árukkal felszerelném, az átvetteket mélyen leszállított árban árusítom ki. Nb. támogatásukat kérve,

vagyok tisztelettel: Tamás Mihály utóda

VERMES MIKSA, (lud-piac).

Szigoruan szabott olcsó árak!

Kész szemfedők, halotti köntösök és sirkoszoru szallagok stb. Tölgyfa fejfák és jelző sirkeresztek. **Sirkoszoruk** érc-, élő- és müvirágokból 70 fillértől kezdve.

Diszgyászokcsijaimat és délszaki növénydiszítést teljesen díjtalanul bocsátom a nagyérdemű gyászoló közönség rendelkezésére, ugyszintén ravatalozást is díjtalanul végzem.

Céлом az, hogy a nagyérdemű közönséget meggyőzzem üzletem szakszerű és a legszolidabb alapon való vezetéséről és ezáltal a nagyérdemű gyászoló közönség teljes bizalmát mindenkorra megnyerjem.

Magamat a n. é. közönség nagybecsü párfogásába és jóindulatába ajánlva, vagyok kiváló tisztelettel

Temetések felvétele éjjel Andrassy-u. 4. sz. (ev. ref. ó-templom mellett.)

Horváth Nándor
disztemetést rendező intézete.

Kérem hirdetésemet átolvasni!
HORVÁTH NÁNDOR Makó város és vidéke
disztemetést rendező intézete
Makón, Szegedi-utca I. szám. (Glück-féle házban.)

Rendez temetéseket a legegyszerűbbtől a legdiszesebb pompa-diszosztályig pontos és megbízhatókegyeletteltjes kiszolgálással.

Hullaszállítást és exhumálást bárhonnán bárhová pontosan és a legszolidabb árak mellett eszközölöm.

Nagy választékban tartok raktáron különféle szinezésű érc, tölgy, brillantin, köves, nikkel, selyem, bársony és selymezett brokáttal átvont, valamint minden szinezett festésű fakoporsókat.

THIERRY A. GYÓGYSZERÉSZ BALZSAMÁ

Utolérhetően hatású tüdő- és mellbetegségeknél, enyhíti a katarust, megszünteti a fájdalmat okozó köhögést. Torokgyulladás, rekedtséget és gégegyulladást megszüntet, valamint lázt, különösen jó hatású gyomorgörget és kolika ellen. Gyógyhatású aranyér és altesti bántalmaknál, tisztítja a veséket, étvágygerjesztő, elősegíti az emésztést. Kétféleképpen bevált fogfájásnál, odvas fogak, szájbűzél, valamint az összes száj- és fogbetegségek, büfögés ellen, megszünteti a száj vagy gyomortól eredő bűzt. Jó hatású pantiikagillisztásnál. Meggyógyít minden sebet, sebhelyt, orbáncot, láztól eredő hólyagot, kelést, szemölcsöt, égési sebeket, megfagyott testrészeket, vart és kiütést. Fűbántalmak ellen kitűnő hatású. Minden háznál különösen influenza, kolera vagy más járványoknál köznél legyen.

Irjunk: Thierry A. Órangyal-gyógytárának Pregrada, Rohits mellett.

12 kis vagy 6 dupla vagy 1 nagy specialüveg 5-60 korona.

Nagyobb rendeléseknél jelentékeny árengedmény

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi Centifolia-kenőcse.

Megakadályoz a megszüntet vérméregzést, fájdalmas operációkat leggyakrabban felesleges teszt. Használatos gyorokágyas nőknél fájó emlők, tejmegindítás, rekedés, emlíkményedés ellen. Orbánc, fejtört lábak, sebek, dagadt végtagok, osontszu, fekélyek, ütés, szúrás, lövés, vágás vagy zuzodás által okozott sebeknél kitűnő gyógyhatású szer. Idegen testek eltávolítására mint: üveg, szálka, por, serét, tüske stb. kinövések, karbunkulus, képződmények, valamint rák ellen, fereg, rothadás, körömgülyés, hólyag, égési sebek, hosszú betegségeknek előforduló fölfekvésnél, vérkeleseknek, fülfolyásnál, valamint kipálás esetén ocsosomóknál stb. stb. kitűnő hatású. 2 tégely ára K 3-60 a pénz előzetes beküldése vagy utánvét mellett kapható.

Budapestben kapható: Török József gyógytárában, valamint az ország legtöbb gyógyszerésztárában. Nagyban: Thalmyer és Seitz, Kochmeister utadai, Radanovits Testvérek drogeriáikban Budapestben kapható. Ahol nincs lerakát ott rendeljünk közvetlenül.

Thierry A. Órangyal gyógyszerésztárából, Pregrada, Rohits mellett.

Szent-Margitszigeti üdülövíz

Mint asztali víz nagyon kellemes, jó hatású, egészségpótló ital.

Főlerakat:

a legkiválóbb szénsavval telített ásványvíz. Kovács Károly cégnél Makó.

Minden jobb fűszerüzletben és vendéglőben kapható.

Autogén hegesztés és vágás!

Mindenkinek saját érdeke, hogy ne vásároljon addig semmilyen GAZDASÁGI GÉPET ÉS SZERSZÁMOKAT mig Gulácsi János gazdasági gépraktárát meg nem tekinteli, ahol is mindenemű gazdasági gépek u. m.: gőzgépek, motorok, aratógépek, kukorica-ültetők stb. mindenkor a legnagyobb választékban és legolcsóbb áron állnak a n. é. közönség rendelkezésére. Raktáramat bárki minden vételkényszer nélkül megtekintheti ::

A nagyérdemű közönség szives megbízásait kérve, maradok teljes tisztelettel

Gulácsi János

vasipartelepe és gépraktára MAKÓ, (Ludpiacz.)
Telefon-szám 50.

Kedvező fizetési feltételek!

Vizetetői kelleknek nagy raktára!

Saját szerkesztői ánczos kútkai!

NAPONTA

friss must kapható

IRITZ SÁMUEL ÖZV. CÉGNÉL.

Gummi óvszerek

a legbiztosabb vegytisztított francia, angol és amerikai gyártmányú különlegességek

Gummi hólyag 12 drb finom minta, kisebb 2 korona. 12 drb dro finom minta, nagy 2-4 korona. 12 drb legf. vékony és nyulékony minden drb saját védj. ellátva 5-6 kor. NEVERRIP eredeti védjeggyel 12 drb 6 korona.

„OLLA” különlegességek urak részére. (Condom) Roulé nak is nevezik. Prima minőség tucatja 4 kor. Extrafinom minőség tucatja 6 kor. Superfinom minőség tucatja 8 korona.

Mintagyűjtemény célszerű összeállításban 12 drb 4 K, 25 drb 8 K. SERVÁTÓ angol acélrugóva, drbja 4, 6 és 10 korona. SUSPENSOR (heretartó) drbja 50 fill., 1 kor., 1 kor. 60 fill. és 2 kor. DIANAÖV (navibaj e-len) 6 drb betéttel, drbja 5 és 7 korona. IRRIGATOR teljesen főszerelve 3 kor. 60 fill., 4 és 5 kor. UTERUS SPRAY női különlegesség 10 korona. Persanium octusiv (orvosi rendelésre) 5 koronától 15 koronáig.

Teljes szavatosság. A nem megfelelők kicserélése.

CSILLAG DROGÉRIA MAKÓ, FÖTÉR.

Értesítés!

Van szerencsém a t. gazdaközönséget értesíteni, hogy a Szent János téri házamhoz való beköltözés alkalmával

mezőgazdasági gépraktáramat és javító műhelyemet teljesen megnagyobbítva rendeztem be.

Raktáromba már megérkeztek az 1913. évi modelű egyszerűsített és ezidőszerint legújabb típusú **kukorica ültetők**, amelyek a hozzá tartozó tökéletesebb **kéveköto aratógépek** autórudhordókkal, mely Makón és a környéken több mint 300 gazdnál működik ugyiszintén megérkeztek a **legújabb négyzetbe ültető kukorica ültetők**, melyek a legújabb mint a kukorica ültető gépek teljesen felszerelve vannak raktáromon.

Bárki által megtekinthetők és f. évi március hó 1-től kezdve minden vasárnap d. e. 11-12-ig **ARATÓGÉP TANFOLYAMOT** tartok. Az érdeklődő gazdaközönséget szivesen látom. **Fontos** még az, hogy az aratógépek részét nálam egész éven át kaphatok. A legsürgősebb munkaidőben sem történhetik az aratásnál fennakadás. — Raktárom tartok kitűnő SISAL-féle kéveköto zsinogot, elsőrendű GÉPOLAJAT, BACHER-féle EKÉKET amerikai tüköraoél kormánylyal, IMPERÁTOR műtrágya és magvető gépeket, saját találmányú vessző utánzati vaspálcás boronákat, répa és szeeskavágókat. Mindenféle gépek javítását pontosan és jutányosan eszközölöm Szives pártfogást kér

LIPTÁK BÉLA

gépraktár Szent János-tér 120

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz

csakis ez a valódi

kölniviz, kölniviz=pouder és kölniviz=szappan.

Kapható drogériákban, gyógyszerházakban és illatszertárakban.

Ne tessék elfogadni

Kölniviz-szappant, kölnivizet és poudert, ha nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi, de sokszor utánzott JOHANN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz. Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánzott kölnivizet, kölniviz-poudert és kölniviz-szappant, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az Ön lakhelyén, mert a világhírű cég magyarországi képviselője:

HOLCZER EMIL ZOLTÁN, Budapest, VIII. ker. Szigetvári-u. 16. sz. egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli, hol szerezhető be az eredeti minőség. ::-::

Értesítés. A jó gyümölcstermés kilátása folytán teljesen tiszta szeszmentes barack és szilva pálinkákat 2 K., 2-20 K., 2-40 K. árban bocsátom forgalomba. IRITZ SÁMUEL özv. Cég. A valóságért a cég felelősséget vállal.

Felülmulja a Sack ekét

a legujabb tükör acél eke

pormentes taligával, jobb és olcsóbb, próbára adja bárkinek

Halász A. gépkereskedő Kossuth-utca 11., a városi mázsaház mellett. ::

A legujabb vetőgépek megérkeztek!

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek szives tudomására hozni, hogy az eddig raktáron tartott elsőrendű kőbányai király és barát malátasörön kívül, újabban bevezettem a kőbányai világhírű

SZENT ISTVÁN DUPLA MALÁTA SÖRT, amely kitűnő minősége folytán számos tanárok és orvosok által ajánlva van gyógycélokra is.

IRITZ SÁMUEL ÖZV. CÉG

Kőbányai Polgári Sorfőzde Részvény-Társaság főraktára.

ZIETLER RUDOLF ÉS TSAI GŐZ-MALOM ES JÉGGYÁR R. T. MAKÓ.

Köztudomásu, hogy tavaly a kolera a folyamvizével terjedt, mert a piszkos vízben a bacilusok vigan tenyésznek, mégis van még manapság is ember, a ki folyóvizből nyert jeget használ, holott életével játszik, vegyen mindenki csak

MŰJEGET

melyet kristálytisza ártézi vízből készítenk. — Vevőink kényelmére a jeget naponta reggel legalább 6 kiló vételnél házhoz szállítunk és egy ilyen féltábla jég ára csak 25 fillér. Nagyobb vételnél megfelelő árengedmény.

TELEFON-SZÁM 36.

TELEFON-SZÁM 36.

ÉRTESÍTÉS. Saját termései fehér és siller xx xx xx xx xx

HOMOKI BORT,

ugyszintén saját főzésű TÖRKÖLY és SZILVA pálinkát, édes italokat és erős RUMOT teához literenként kimérve, házhoz szállítva olcsóért árusítom. **BARANYAI JÁNOS,** Szegedi-utca.

Új üzlet megnyitás!

Van szerencsém a n. é. vevőközönség becses tudomására adni, hogy Makón a Lonovics-sugáruton saját házámban fiam, ifj. Joó Antal vezetésével a mai kor igényeinek megfelelő

fűszer- és vegyeskereskedést

nyitottam, ahol állandóan raktáron tartok mindennemű fűszerárut, u. m.: cukrot, kávé, borsót, lencsét, valamint csemegét, déligyümölcsöt, ugyszintén az összes háztartási cikkeket, melyeket mindenkor a legolcsóbb áron bocsájtok tisztelt vevőim rendelkezésére. Naponta friss pörkölt kávé és denaturált szesz kapható! Mindennemű gyümölcs állandóan kapható. Szives pártfogást kér

Id. Joó Antal.

TAVASZI UJDONSÁGOK MEGÉRKEZTEK!

A LEGDIVATOSABB

hosszu és rövid női felöltők (Raglánok) a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig óriási választékban!!

Mint üzletünk különlegességét ajánljuk nagy raktárunkat tavaszi kosztümökben nemkülönben pongyolák, külön blousok és aljakban fel, !!!! sőszoknyákban !!!!

A legszebb tavaszi és nyári női kalap ujdonságok Nagy választéku női fehérnemű raktár. Gyászkalapok, bluzok, pongyolák, kosztümök, aljak állandóan nagy választékban.

Pártos E. és Társa

nagy női felöltők áruházában Makón, Fő tér Otthon-kávéház mellett.

JÓ ÉS OLCSÓ BOR

kisebb és nagyobb mértékben KEDVEZŐ ÁRBAN !! IRITZ SÁMUEL özv. cégnél kapható !!

— Meghívó. Felkérjük mindazokat a makói városi függetlenségi érzelmi polgártársainkat, akik a most következő megyebizottsági tagválasztásnál a III-ik kerülethez tartoznak, hogy e hó 14-én, vasárnap délelőtt fél 11 órakor a függetlenségi és 48-as II-ik olvasókör Megyeház-utcai helyiségében fontos értekezletre teljes számmal megjelenni sziveskedjenek. Tájékoztatásul közöljük, hogy a megyebizottsági III-ik választókerülethez az 1560. számú lakástól a 2599. számú házig lakó választók tartoznak. Tisztelettel az Elnökség.

— „Sanitas“ természetgyógyintézet Verseczen. Azon szenvedőknek, kik a mostoha időviszonyok folytán az ideinyáron valamely gyógyhelyet fel nem kereshettek, avagy a kívánt eredményt nem érhetők és ennél fogva utókurára szorulnak, hogy a téli idő viszonyosságainak jobban ellentámassanak: legjobban ajánlatjuk a verseczi természetgyógyintézetet. Ezen, a legmodernebb igényeknek megfelelő gyógyintézetben az idegyógyítások végéig tart és ott minden belső betegség, különösen ideg-és gyomorbetegségek. Dr. Lahmann féle phisikai diétetikai gyógy mód szerint kezeltek. Ezen, dr. Méhes Lajos vezetésével álló gyógyintézet rövid fennállása alatt is már jó hírnévre tett szert.

A megzavart kovácsházai mise.

Aki a templomot népgyűlésnek nézi.

Nagyon becsücsentett Kovalik György mezőkovácsházai lakos vasárnap délelőtt, de ezért mikor a templomba hívó harang megcsendült csak megamberegte magát s habár támolyogva is, de csak bement a templomba.

A nagy sokadalom látása úgy látszik nem volt hatás nélküli a részeg emberre, mert a szesz fejébe szállva egyszerre csak kiállt a szószék elé s rákiáltotta papra:

„No mi lesz az a miatyánkka!?, Gyerünk csak szent atyám!

A templomban levők elcsitították a részeg embert s bevonszolták egy padba s leültették. A részeg ember itt azzal szórakozott, hogy hol csuklott, hol bőfögött, már amint a pap erősebben vagy gyengébben hangszólta mondanivalóját.

A felháborodott nép csak türe a részeg ember botrányos viselkedését, hanem, mikor újból a szószék elé állott s ott dülöngélve az „Urangyalát“ követelte elfogyott a nép türelme s tudja isen mi lett volna, ha a szószék lélkés kérés pillantásai további türelemre nem intik az ajtatoskodókat.

Mikor aztán a részeg ember látta, hogy nem dobják ki, hangosan ordította.

Halljuk! Halljuk! Ugy van, igaz van, ép úgy mintha népgyűlésen lett volna. A kúrátorok csak karonfogták s kivozatták a templomból s megsegen áltak véle a jesendőségig, s hol a kóterbe dugták a részeg atyafit s templomi botrányért szigorú eljárást indítottak ellene.

Hol van a legjobb szórakozó hely?

A Szegedi-utcai RÁKÓCI vendéglőben találkoznak IPAROSOK és POLGÁROK, mert ott jó billiárd, tekepálya és szép helyiség van, jó bort és finom sört ihatnak. A t. közönség szives látogatását kéri PALCSÓ FERENC vendéglős.

Titokzatos gyilkosság.

Meggyilkoltak egy gazdálkodót.

Apáti község lakosságát ma reggel óta egy rémes hír tartja izgalomban. Az éjjel ugyanis a község egyik vagyonos paraszti-bir okosát, a huszonégy éves Hodász Floreát ismeretlen tettesek titokzatos körülmények között meggyilkolták. A csendőrök nyomában megindították a nyomozást, a mi eddig igen kevés eredménnyel járt. Az apáti csendőrök a gyilkosság részleteiről a következőket jelentette az aradi királyi ügyészségnek:

Hodász Florea tegnap este 8 órakor 12 éves bérésével kiment a község határáról mintegy négy kilométernyire eső földjére, hogy ott a udjon, mert a kora reggeli munkakezdésnél ott akart lenni. A fiatal gazda a birtokán egy kis kunyhóba tért bérésével lepiheni. Éjjel egy órakor Hodász valami zajra ébredt fel. Hamar felugrott s kiszaladt fegyverével a kunyhóból, hogy megnézze ki jár közelében. A'ig tette ki a lábát, a következő pillanatban két hatalmas lövés dördült el és Hodász Florea holtan esett össze. A bérés csak a lövések zajára ébredt fel, de a kunyhóból nem mert mindjárt kimeenni, mert félt. Később, a mikor megnézte, hogy gazdája, holmarad, csak akkor tudta meg a történetet. Hodász Florea már akkor holtan feküdt a földön s gyilkosa fuva menekült a tett színhelyéről.

A csendőrök megállapították, hogy a gyilkos közvetlen közelből tette a lövéseket áldozatára, mert annak ruháját pörkölték a lövések, amelyek hasán és homlokán furódtak be a szerencsétlen testébe.

Az eddigi nyomozás szerint a gyilkos fekete ruhában volt. Ezt mondotta a bérésfiú is és a községben is többet láttak előző este egy fekete ruhás fiatalembert, de hogy ki volt az, azt mindezt megállapítani nem lehetett.

A csendőrség egy Mándi József nevű embert gyanúsít a gyilkosság elkövetésével. Hodász Florea ugyanis egy évig közös háztartásban élt mostani feleségével, mint egy hat hónappal ezelőtt azonban elköltözött a fiatalembertől és ekkor Mándinak lett a kedvese, míg két hónappal ezelőtt Hodász Florea kibékült az asszonnyal és nőül vette. Ekkor Mándi bosszút esküdtött Hodász ellen, mert elcsalta tőle a nőt.

A nagy apparátussal megindult nyomozás van hivatva erre a rejtélyes ügyre s annak részleteire világosságot deríteni.

SZÍNHÁZ.

Műsor:

Hétfőn Molnár Janka jutalomjáték: „Diákercegnő“ nagy operett. Kedden ez időben utoljára: „Diákercegnő“ nagy operett.

Szerdán Peterdi Etelka jutalomjáték: Nádasy József felléptével: „A vereshaju“ énekes színdarab.

Csütörtökön Helta Hugó jutalomjáték: „Móni te csalsz“ énekes bohózat.

Pénteken utolsó és buesu előadás: Verő Janka és Turóczy Gyula jutalomjáték: „Bent az erdőn“ színdarab, ték,

Eötvös ünnep a makói színházban.

Eötvös József báró emlékének áldozott ma a színház, midőn előadta Eötvös József híres regényéből „a falu jegyzőjéből“ irt Ligeti József. Az ünnepi előadás nyitánnyal kezdődött, melyet a zenekar precízen adott elő. Utána Turóczy a társulat kiváló drámai művésze nagy hatással előadta Eötvös „Buesu“ című költeményét. A darab elég jó előadásban került színpadra s a szereplők közül Turóczy és Derogy nagy s megérdemelt sikert arattak.

„Peterdi Etelka jutalomjátéka“ Színházunk ünnepelt primadonájának Peterdi Etelkának szerdán este lesz a jutalomjátéka. A művésznő ezuttal egy régi kedves és hatásos darabot a „Vereshajut“ választotta jutalomjátékául melyben Blaháné híres szerepét Szilaj Katót fogja játszani. Az előadás érdekességét növelni fogja az a körülmény is akit a makói közönség nagyon szeret és aki a mostani időben még egyet sem játszott. Peterdi jutalomjátéka mint mindig, ugy ezuttal is ünnepe lesz színházunk közönségnek egyaránt.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelméi.

32. fejezet. (177)

A rab bosszuja.

Szappanos Illés a tüzes patkót Szedressy sarkára nyomta. Szedressy a mellette álló emberek karjaiba hanyatlott.

Elvesztette eszméletét.

Azt a négy szöveget, melylyel Szappanos a patkót megerősítette, már nem érezte Szedressy. Pedig azok is iszonyu kinokat okoztak!

... Másnap reggel a Boráros-tér ajján, a Duna szélén, a rendőr fekete frakkos urat talált a földön, kinek jobb lábáról hiányzott a cipő.

Miköz jobb meg nézte azt az urat, meglepetve látta, hogy annak meztelen lába feje iszonyuan dagadt és sarkán, — mélyen égetett sebben, — patkó van.

Mentőkért telefonozott, kik kórházba szállították a különös lábú embert.

A mentőegyesület fiatal orvosai utközben felismerték Szedressyt.

(Folyt. köv.)

— Legfinomabb, elszakíthatatlan francia „Mim“ férfi gummi óvszer 1 tuczat 2 korona 50 fillér, 2 tuczat 4 korona 50 fillér, 3 tuczat 6 korona. Portó 30 fillér.

„Hez“, Budapest, VIII. Loconczai utca 13. Diszkrét szétküldés.

A Korzó szálloda éttermében ma vasárnap fényes

tombola-estély lesz,

azonkívül máttól számítva nyolc napon át minden este elsőrendű

tambura zenekar

hangversenyez. Az estélyeken a legkifünőbb ó és szikra gyöngye bor lesz kimerve.

Őszi és téli idény

legszebb divat ujdonságai

K É S Z:

Női- és leányfelöltők. Raglánok, sportkabátok, kosztümök, aljak, bluzok, ruhák, pongyolák, szőrmekabátok, bundák, boák, karmantyuk, stb.

Kosztüm és kabát divatkelmek, bársonyok, plüschek, selymek, gázok stb.

Mérték szerinti rendelések angol és francia divatteremben saját és párisi szabáskom vezetésével, egyszerűtől legfinomabb kivitelig készíttetnek.

Külön fagonok készítése is elvállaltatik.

— SZOLID ÁRAK! —

REMÉNYINÉ FELDMANN SÁRI

női divatháza és divatszalonja

Szeged, Széchenyi-tér 2.

Telefon 12—06. Telefon 12—06.

Táncitanítási felhívás!

Alulírott van szerencsém az igen tisztelt szülők és gyámok b. tudomására hozni, hogy f. évi október hó 1-én az őszi idényre a

táncitanítást megkezdtem

Tanítani fogom ugy a régi mint a legújabb táncokat. S hogy tanítványaim ezeket teljesen elsajátíthassák, a tanítást határidőhöz nem kötöm, addig járhatnak hozzám tanítványaim, míg minden táncot a legkifünőbbben el nem sajátították. Tanítom a tánczokon kívül az illem, a társaságban levő viselkedés szabályait s a csinos testtartást. Felkérem tehát az igen tisztelt szülőket és gyámokat, hogy gyermekeiket minél előbb beiratni sziveskedjenek. Iratkozni mindenkor lehet lakásomon Gróf Vay-utca 19. sz. alatt. A n. é. közönség b. pártfogását kérve maradtam tisztelettel

Schwartz Miksa

okl. táncitanító.

Eladó lucerna széna és kiadó hagymaföld.

Özv. Markó Péternénél a földéaki réten egy kazal első kaszálási

prima lucerna széna

eladó. Ugyanott lucerna törésses föld pedig, amelyen már gabona volt, most pedig nyári ugar alatt van, hagyma alá kiadó. Ertekezni lehet a helyszínen bármikor.

Eladó ház és föld.

Panyor Sándorné Lengyel Rozália Arany-János utca (régebben Borák-utca) 2020. régi szám alatt levő ház és egy fertály ugarföld a királyhegyesi útfélen szabadkézből örökáron eladó. Tudakozódni lehet Lengyel Jánosnál Bethány-utca 37. ujszám alatt.

Ágybavizelés

Rögtöni meg- szüntetés
Kort és nemet közölni! Felvilágosítás ingyen. Gg. Pfaller, Nürnberg S. 220. (Bay.)

Asztalostanoncz

fizetéssel felvétetik

Farkas Hermann

műasztalosnál Vásárhelyi-u. 2. sz. a

Ház eladás. Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, miszerint Alma-utca 45. ujszám alatt a mai kornak megfelelően és teljesen újonnan épült házam szabadkézből eladom. Bővebbet Vásárhelyi-utca 38. ujszám alatti Szilágyi Sándor ácsmesternél.

8 koronáért

küldök 4¹/₂ kló (kb. 50 drb) sajtolásnál kevésbé megsérült finom enyhe virágillatú PIPERE-SZAPPANT rózsza, liliumtej, orgona, ibolya, rezeda, jászmin és gyöngyvirágból szépen összeválogatva postautánvétellel: AUFFENBERG JÓZSEF Budapest, Rákosszentmihály.

Ardicsban fél napos

pusztaföldem szabadkézből eladó. Tudakozódni lehet Marsi Istvánnál Buza-utca 46. ujszám alatt.

Földkiadás és eladás

Tizenhat katasztrális hold föld haszonbérbe kiadó Kocsorháton bármilyen vetemény alá kedvező feltételek mellett. Négy katasztrális hold föld pedig örökön itélvéssel eladó. Értekezni lehet Kecskeméti Károlynál Hunfalvi utca 5. ujszám.

Berkes-utca 24. számú

házam eladó.

Értekezni lehet: Kocsis Mihály üvegkereskedőnél (Főter.)

Ügynökök

minden vidéken szent- képek árusításával napi 10 koronát kereshetnek mellékesen. Töke szükségtelen. Csekély biztosíték a mintakollektióért megkívánatik. Nők is jelentkezhetnek. Ajánlati levél cím: HÁZIIPAR MŰINTÉZET Rákosszentmihály.

Igen jóforgalmu,

a város közepén lévő

GŐZMALOM

kimutatható évi 15-18000 kor. tiszta jövedelemmel kedvező fizetési feltételek mellett **eladó**, esetleg a felek mellett **eladó**, is átvehető. A gőzmalomhoz lakóház, sütőde, sertéshizláló is tartozik és bármikor megtekinthető. Felvilágosítást Dr. POLITZER DEZSÓ makói ügyvéd ad.

40 hold prima föld hagymának kiadó közel a városhoz kedvező fizetési feltételekkel Iritz Miksánál.

Hentes és mészáros

segédet keresek azonnali belépésre, ki legalább 24 éves és 2-3 év óta mint segéd működik. Cím a kiadóhivatalban.

Gazdálkodók figyelmébe!

Ki akar földjén kat. hold-
danként 2-3 métermázsza búzával többet termelni, az vesse buza alá a **szuperfoszfátmütrágyát**. Megrendelhető és raktáron kapható minden időben Diós Imrénél Makó, Vásárhelyi-utca 15. szám.

Eladó vagy kiadó

az Aradi-utca 2219 szám alatti ház, mely nagy portán épült s két padolt szobából, konyhából, két kamrából, három öles istállóból, különépített két szinből és két kotárkából áll, szabadkézből eladó, vagy pedig november 1-től bérbe kiadó. Értekezhetni lehet Erdei Ferencel ugyanott.

Kiadó föld.

Az apátfal-
vai kákási ugarban lévő 32 kat. hold föld gazdasági épületekkel együtt, egészben vagy részleteként is, gabona termés és vetemény alá több évre haszonbérbe kiadó. Értekezhetni lehet Börcsök Antal tulajdonossal Kálvária-utca 61. ujszám alatt.

Kiadó és eladó földek.

A kiscsanádi vasuti **9 és fél**

köblös szántóföld,

melynek legnagyobb részében most kukorica van, haszonbérbe kiadó. A kenyérvárosi munkásházak mellett négy kislánc pusztaföld jutányos fizetési feltételek mellett eladó. Értekezni lehet dr. Kiss Pál ügyvéddel.

Egy teljesen modern ház

közvetlen a Főter mellett, Petőfi-utca 16/b. sz. a., amelyben 3 szoba, előszoba, fürdőszoba, éléskamra, konyha, mosókonyha, pince és több mellékhelyiség, vízvezeték villanyvilágítás, továbbá két udvar és azonfeül 160 töke csemege faj lugas szőlővel és faj gyümölcsfákkal beültetett nagy konyhakert van, szabadkézből, kedvező fizetési feltételek mellett örökön eladó. Értekezhetni a fenti szám alatt Torma Józseffel.

Eladó ház és szőlőföld,

kiadó lakás. Ráday utca 33. sz. alatti házam, melyben 3 szobából, konyhából, éléskamrából álló lakás, kert, ártévíz bevezetés van s 400 négyszögöl területen fekszik, eladó, továbbá eladó 0. korlyogóban egy és fél napos szőlőföld. - A Borotvás örökösök tulajdonát képező Donner féle házban egy és két szobás lakás 1913. nov. 1-től kiadó. Dr. Kozma János ügyvéd.

1337-1913. szám.

Árverési hirdetmény.

Magyarcsanád község tulajdonát képező I-V számmal jelzett vadászterületek Magyarcsanádon a község házában 1913. évi szeptember hó 27-én délelőtt 9 órakor nyilvános árverésen bérbeadatnak.

I. vadászterület a királyhegyesi ugar dülő körülbelül 924 kat. h. Kikiáltási ár: 200 K.

II. vadászterület: a tanyaföldek, körülbelül 2616 kat. hold. Kikiáltási ár: 200 K.

III. vadászterület: a bekai ugar-, belső járarandó-, kenderes- és káposztás dülő, körülbelül 1644 kat. hold. Kikiáltási ár: 300 K.

IV. vadászterület: nyomás-, külsőjárandó-, bekai erdő-, Laposdülő, Apátfalva község tulajdonát képező ugynevezett Bekapuszta kivételével, körülbelül 1808 kat. hold. Kikiáltási ár: 100 K.

V. vadászterület: Talágy-, községi kaszáló- és Szilvás dülő, körülbelül 651 kat. hold. Kikiáltási ár: 300 K.

VI. vadászterület: a bökényi kir. kincstári telepések tulajdonát képező bekai lapos- és bekai dohányos dülő. Körülbelül 389 kat. hold. Kikiáltási ár: 100 K.

A megállapított kikiáltási ár 50 százaléka az árverés megkezdése előtt mint bánatpénz a községi pénztárban letétbe helyezendő.

Az árverési feltételek a községi előjárásnál hivatalos órák alatt (d. e. 7-1 óráig) megtudhatók.

Magyarcsanád, 1913. augusztus hó 25.

Magyarcsanád község előjárósága.

Értesítés. Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy

PATAKY F. J. cég

gőzfűrészt és fatelepét átvettem,

ahol a legjutányosabb árban kapható mindennemű épületfa, deszka, zsindegy, bogárfa, tűzifa úgy felvágva, mint hasábosan kiölezve. Tisztelettel:

Telefon 57 szám.
Ugyanott egy jóházból való **Landesmann Mór.**
fiu tanulókat felvétetik.

A NAP

Felelősszerkesztő: Braun Sándor Kiadótulajdonos: Mérei Jenő
Szerkesztőtárs: Dr. Hajdu Miklós.

A NAP

vidéki kihordó szervezete A NAP-ot megérkezése után azonnal kézbesíti előfizetőinek

Egy szám

ára **6** fill.

A NAP

a magyar újságírás szenzációja, a magyar közönség legkedvesebb lapja, a 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kielégítő szöszlője.

Minden jó magyar ember olvassa A NAP-ot.

TESSÉK ELŐFIZETNI!

Egy évre 18 K Negyedévre 4.50 K

Félévre 9 K Egy hóra 1.60 K

A NAP

vidéki kihordó szervezete A NAP-ot megérkezése után azonnal kézbesíti előfizetőinek

Egy szám

ára **6** fill.

FÉNYES EREDMÉNYT HOZ

A NAP minden apróhirdetése, mert naponta 155.000 havonta 4.130.000 példányban jelenik meg és mindenki olvassa!
A NAP apróhirdetési levelezőlapja 10 szög 70 fillér, 20 szög 1 korona 40 fillér, 40 szög 2 korona 80 fillér. Kapható a dohánytözsdekben!

Nyomatott a „Makói Független Újság” villanyerőre berendezett műintézetben Makón.